

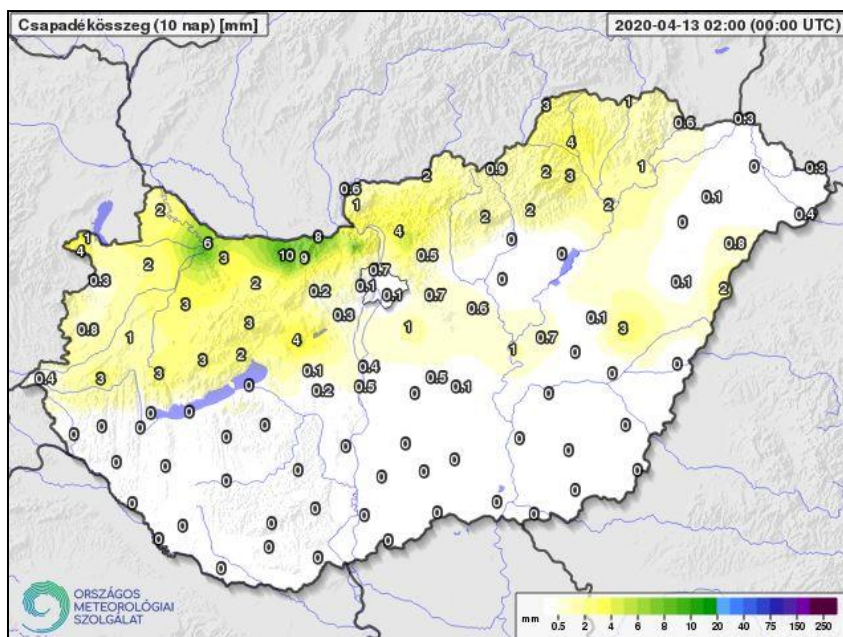
MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

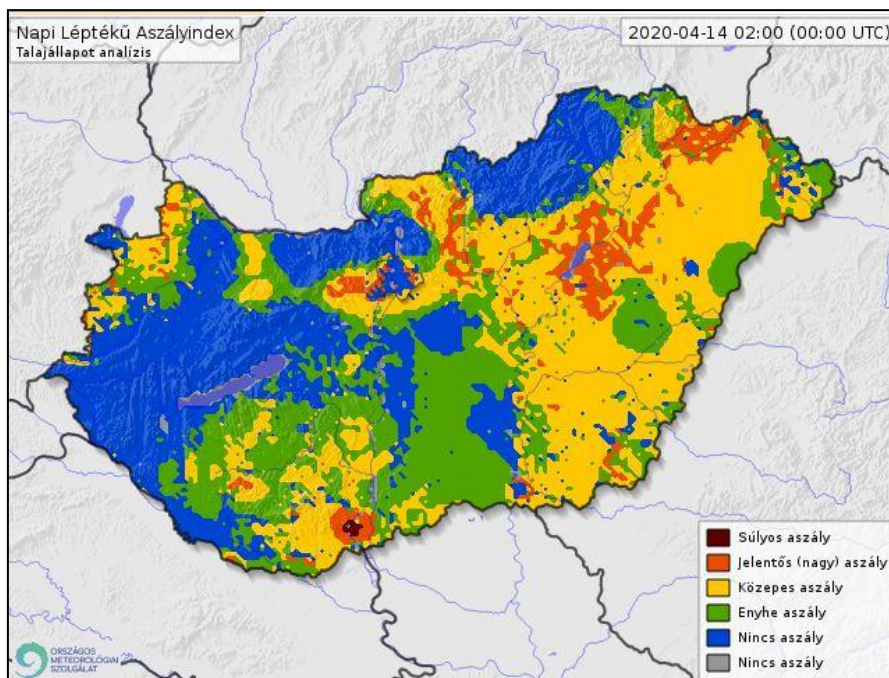
Hajdú-Bihar megye növény-egészségügyi helyzetének alakulásáról 2020.04.06.-04.13. közötti időszakra vonatkozóan az alábbiakról tájékoztatjuk:

Az eltelt időszak időjárása:

Az elmúlt hét időjárása meglehetősen száraz és szeles volt, a napi középhőmérséklet is gyakran meghaladta a 15°C-t. Az északi áramlásnak és a nagynyomású anticiklonnak köszönhetően, napokig felhőtlen volt az ég a relatív páratartalom is alacsony volt ennek következtében a párolgás mértéke 2 mm körül alakult napi szinten. Megyénkben, de az Alföld egész területén aszály alakult ki. Már az őszi vetéseknél is kezd gondot okozni a csapadékhiány, mert bár gyökereik egy része a talaj mélyebb, és még jó vízellátottságú rétegébe ér, de az optimális fejlődéshez ez nem elegendő, ráadásul a száraz rétegekből a tápanyagokat sem tudják fölvenni. Az április és a május kritikus időszak ezen növények számára, ekkor igénylik a legtöbb nedvességet. A tavaszi vetések keléséhez égetően, de már az őszi vetések fejlődéséhez is egyre nagyobb szükség lenne legalább 20-30 mm országos csapadékra.

forrás: www.met.hu

forrás: www.met.hu

Fenológiai: (április közepi)

Őszi búza: 1-2 nódusz (BBCH 31-32)

Őszi árpa: 2-3 nódusz (BBCH 32-33)

Őszi káposztarepce: zöldbimbós-sárgabimbós állapot (BBCH 57-59)

Lucerna: 25 cm hajtások

Polifág károsítók:

A lucerna és őszi kalászos a területek jelentős részén a mezei pocok (*Microtus arvalis*) gyenge fertőzöttség figyelhető meg, gazdasági kártételt sehol sem tapasztaltak.

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) megjelenését sehol sem tapasztalták.

Szántóföldi növények:

Őszi gabonák:

Az elmúlt hét időjárása nem kedvezett a kórokozók terjedése szempontjából. Jelenleg a búzában a szárazság okozza a legnagyobb problémát, nagyon sok táblán tapasztalható a levelek száradása, elhalása és egyéb élettani és anyagcsere problémára utaló tünetek. Az állományok jelentős részén tapasztalható a hajnali fagyok miatt levélvégek barnulása, száradása.

A gabona lisztharmat (*Blumeria graminis*) szinte minden táblán megtalálható az alsó levélzónába a fogékonyabb fajták esetében már a 2-3 levélemeleten is megtalálható. A lisztharmat fertőzés táblán belüli eloszlása szerint a tábla zöldebb, dúsabb foltjain található meg. A micélium telepeken mindenütt megjelentek a konídiumok, ezért kedvező feltételek esetén érzékeny fajtákban gyors terjedése várható.

A vörösszrozsda (*Puccinia triticina*) fertőzöttséget már alig tapasztaltuk. De egyes táblákon az alsó levélzónába előfordulnak a telepek, ezért kedvező feltételek esetén helyi felszaporodása előfordulhat.

A sárgarozsda (*Puccinia striiformis*) szintén csak alsó leveleken fordul elő és ott is csak észlelési szinten.

Szeptóriás levélfoltosság (*Septoria tritici*) mind az őszi búzában, mind az őszi árpában az alsó leveleken mindenütt megtalálható, a szaprofiton alak. Az emelkedő napi középhőmérséklet miatt jelentős terjedésével nem kell számolnunk.

Az őszi árpákban a barna levélfoltosság (*Bipolaris sorokiniana*) is megtalálható, szintén az alsó levélemeleten. Terjedésével számolnunk kell de önmagában nem okoz jelentős problémát.

Az őszi árpában az árpa sárga törpülés vírus (BYDV) foltokban nagyon sok táblán megtalálható

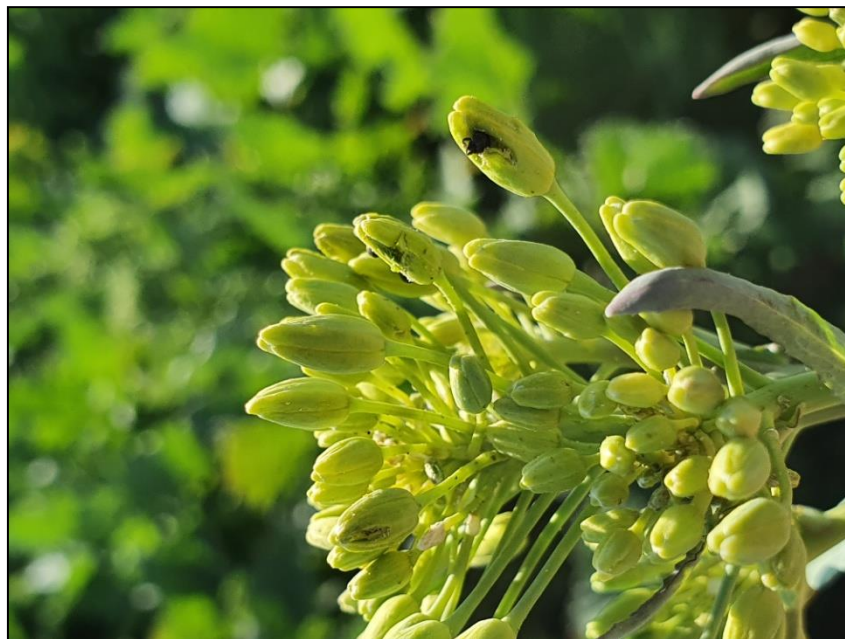
A gabonafutrinka (*Zabrus tenebrioides*) kártételét évek óta nem tapasztaltuk, mivel támogatások szigorúan előírták a vetésforgó betartását, ami a felszaporodásának nem kedvez.

A vörösnakú árpabogár (*Lema melanopa*) imágóinak tömeges megjelenését az április eleji felmelegedéssel együtt tapasztaltuk. A tömeges tojásrakás időszakában vagyunk, vélhetően a jövő héten elkezdődik az első tojások kelése.

A levéltetvek betelepődése is elkezdődött a múlt héten, egyelőre csak észlelési szinten vannak az állományokban.

Őszi káposztarepce:

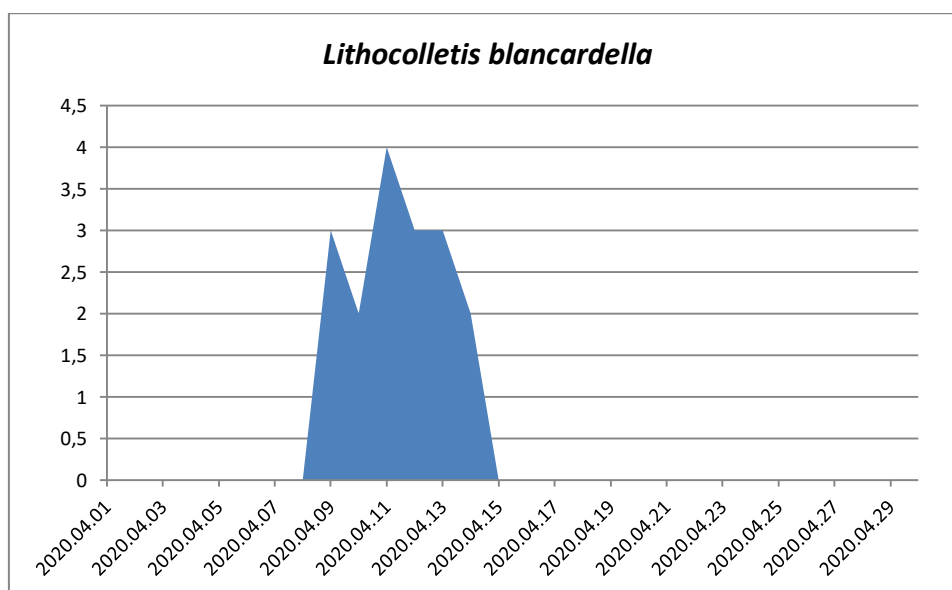
A repceszár ormányos (*Ceutorhynchus quadridens*) és a nagy repceormányos (*Ceutorhynchus napi*) tömeges betelepődése befejeződött, egyelőre. Több helyen tapasztalható a hajnali fagyok miatt a szár felrepedése, néhol csavarodása, ami a repceormányos kártételével összetéveszthető. A repcefénybogár (*Meligethes aeneus*) tömeges megjelenése volt tapasztalható a táblákon, ezért védekezni kellett. A *Meligethes* fajon nagyon tág hőmérsékleti optimummal rendelkeznek, ezért sok helyen ismételt betelepődéssel kel számolnunk. A repcebecő-ormányos (*Ceutorhynchus assimilis*) betelepődése is megkezdődött, mivel veszélyes kártevő ezért amennyiben a fertőzöttség eléri a növényenkénti 0,5 db-ot védekezni kell. A repcében gombabetegségek közül a foma (*Phoma lingam*) telepeit az alsó leveleken észleltük kedvező időjárás az ormányos okozta sérüléseken fertőzve szárrákot okozhat.

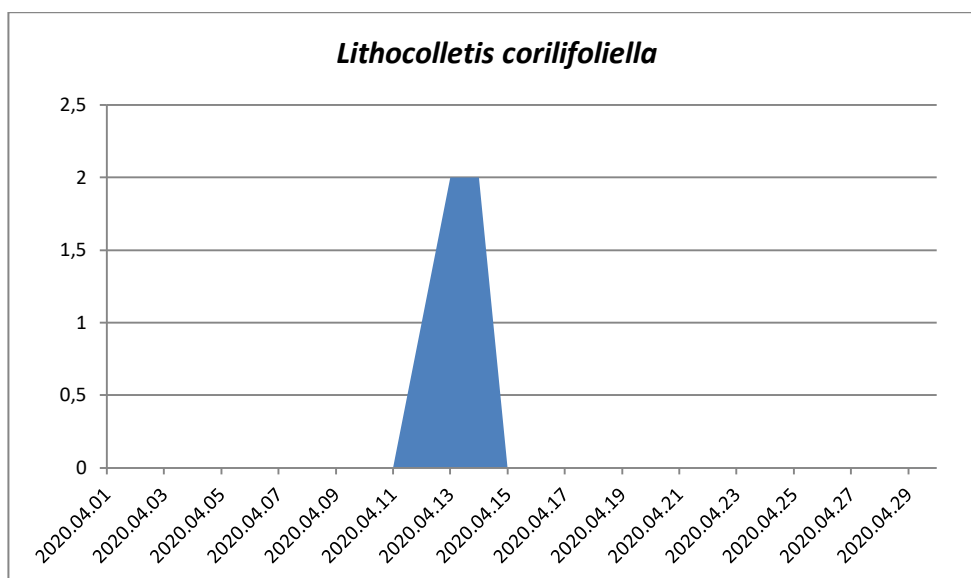
A repcefénybogár kártétel a repce fővirágzatán fotó: Dr. Dávid István

Kertészeti növények:

Az almában a varasodás (*Venturia inaequalis*) a fertőzésének kedvez a kora hajnali harmat ezért, a virágzást követően el kell kezdeni a védekezést. A lisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) estében a „rojtos” fertőzött hajtásvégi rügyek jelentős része gond nélkül áttelelt, a micéliumon itt is megfigyelhető a konídiumképzés ezért a fertőzéssel számolnunk kell. Az aknázó molyok rajzása megkezdődött.

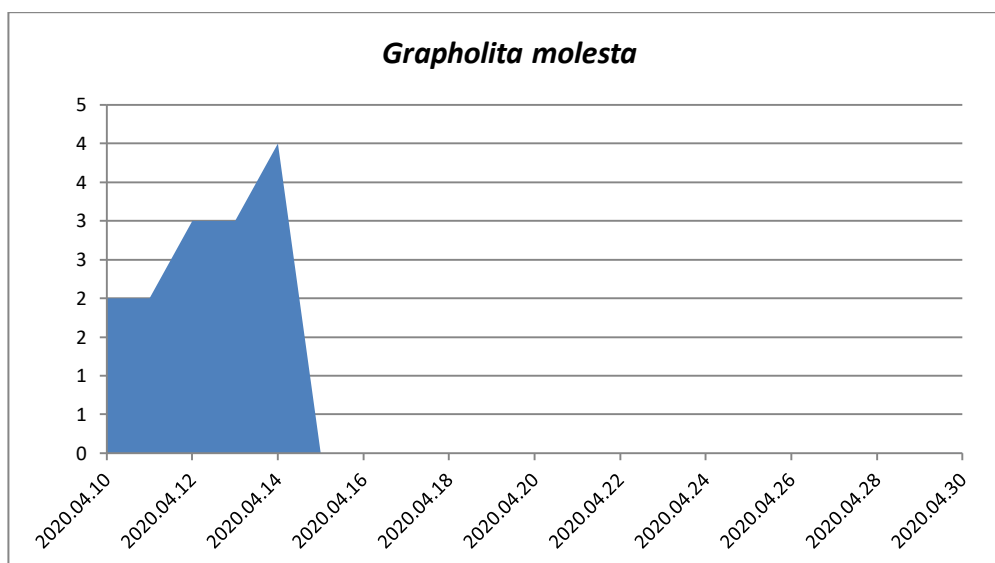

Az almalevél-aknázómoly rajzásgörbéje (Debrecen)

Az almalevél-sátorosmoly rajzásgörbéje (Debrecen)

Az őszi barackban is elkezdődött a keleti-gyümölcsmoly rajzása. A tafrina (*Taphrina deformans*) kártétele a hűvös időjárás ellenére jellemzően gyenge (<10%).

A keleti-gyümölcsmoly rajzásgörbéje (Debrecen)

Debrecen, 2020. április 14.